

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

32 és fél óra alatt Newyorkból Párisba repült Lindberg kapitány

— Kolombus Kristóf óta nem volt olyan hőse a világ kultúrájának, mint Lindberg kapitány, — ezt írta az egyik legnagyobb párisi lap és egy cseppet sem túlzott, amikor örömmámorában alig talált kifejezéseket a dicsőítésére.

Lindberg kapitány, ez a sápadt, nyulánk, huszonöt éves fiatal ember, szalma kalapban, utcai ruhában, harminckét és fél óra alatt átrepülte az Oceánt. Pénteken délelőtt tizenkét óra harmincegy perckor ült fel Spirif of St. Luis nevű lihetetlenül törekeny és könnyű monoplániára a modern korszaknak ez a legendás hőse, akit még egy héttel ezelőtt senki sem ismert és szombaton este tíz óra harminc perckor százötvenezer lelkes, majdnem átszellemülten rajongó tömeg előtt Párisban leszállt. Neve ebben a pillanatban bekerült a világtörténelembe, mint egyike az emberiség legnagyobb hőseinek.

A francia repülők vezetés sorsa után senki sem hitt komolyan Lindberg kapitány vállalkozásában, amelyet a szakörök vakmerően kockázatosnak és kalandosnak tartottak. De Lindberg kapitány harminckét és fél óra hosszat az emberi akaraterő csodálatos hatalmától vezérelve, mozdulatlanul ült gépének kormány mellett és bebizonyította, hogy még vannak csodák a világon...

Lindberg kapitány útja a legnagyobb mértékben izgalmas volt. Minden pillanatban tartani lehetett attól, hogy a veszélyes kódzátványok, vagy az emberi tudomány előtt még teljesen ismeretlen légköri változások hatalmukba kerítik monoplániát és meghiusítják a legszebb és legvakmerőbb vállalkozást, amelyet emberi erő megkockázhatott.

A repülést visszafojtott lélegzettel kísérte az egész világ, Lindberg felszállása után egy new-yorki boxmérkőzésen negyvenezer ember két perces néma imát rebegett azért,

hogy az Oceán és a végtelen égbolt között egyedül repülő ember célját elérje.

Ez a vallásos áhitat kísérte egész útján a vakmerő pilótát, akinél először sikerült New-

Yorkból Párisba repülnie és aki ma ünnepelebb és dicsőíteljesebb az emberiség szemében, mint a világ bármelyik uralkodója, hadvezére, vagy diplomatája.

A diadalmas repülés

Lindberg kapitány repülőgépét, amely nyilegyenesen indult el az Oceán fölött, elsőnek az Express of Scotland nevű gőzről látták, amikor már utjának egyharmadát megtette. Ezután gyorsutemben követték egymást a táviratok, — amelyek a pilóta útjáról tettek jelentést. Az Independent Wireless Company szombat reggel már azt jelentette, hogy a repülőgép az ir partoktól kétszáz kilométernyire tűnt fel. A délután két óra ötven perckor Valenciától száz mérföldnyire látták. Három óra harminc perckor Smerwick-Harbour (Írország Kerry grófság) postahivatal jelentette, hogy a gép átrepült a falu fölött.

A délutáni órákban már Párisban különkiadások jelentek meg, amelyek a végsőkéig felízgatott közönségnek tudomására hozták, — hogy Lindberg kapitány háromszáz kilométernyire közelítette meg az ir tengerpartot és kétszázhusz kilométeres óránkénti sebességgel közeledik a francia főváros felé.

Egy későbbi londoni távirat már arról adott hírt, hogy nyolc óra tizenöt perckor Lindberg elhagyta az ir tengerpartot. A pilóta a nyugati szelet hátba kapta, úgy, hogy itt kétszázhuszonégy angol mérföldnyi sebességgel repült. A londoni szakértők sokat foglalkoznak azzal, hogy milyen utvonalon fogja megtenni Lindberg kapitány

Lindberg nyilatkozik az Oceán átrepüléséről

Egész úton semmit sem evett és unatkozott. — Még tovább tudott volna repülni

Lindberg az újságíróknak útjáról a következőket mondotta el:

— Nagyszerű időben jól utaztam. Az Oceán fölött azonban ezernégyezer kilométeren keresztül olyan ködben repültem, hogy tíz lépésnyire sem lehetett látni. Néha tíz lábnyira a tenger fölött, néha tízezer láb magasságban szálltam. Éjszaka láttam a hajólámpásokat, de napközben egyetlen hajót sem vettem észre.

— Általában nagyon unatkoztam, de sem kávéfőzést, sem más üdítőszerket nem használtam. Csak vizet ittam.

Még tovább is repülhettem volna, legalább is fél annyi utat, mint amennyit megtettem, de nem maradt több, mint kétszáz liter benzinem. Most sem vagyok sem fáradt, sem álmos.

— Nagyon meglehet ez a lelkes fogadtatás. Néhány nap múlva visszatérek Amerikába és pedig valószínűleg megint repülőgépen.

Lindberg vasárnap délelőtt

az ismeretlen katona sírjánál időzött. Az amerikai nagykövetségen szállott meg. Egész éjszaka megint talpon volt Páris és éljenezte Lindberget.

Vasárnap hajnalban amerikai lobogót tűztek ki a Louvre-ra, a külügyminisztérium, a miniszterelnökség és más középület ormára. Az újságok vezércikkben dicsőítik Lindberget, de minden cikkben hangot adnak a Nungesserék fölötti gyászoknak is.

Lindberg még vasárnap délután meglátogatta Nungesser édesanyját.

A nagy tolongásban tíz embert kellett mentőknek körhúzába szállítani, akik közül kettőnek állapota életveszélyes.

Párisból táviratozzák: Lindbergnek tegnap délután kiutalták a huszonötezer dolláros Oceán átrepülési orthelyi díjat. A becsületrendet Doumergue nagy ünnepség keretében személyesen fogja felvinni.

az Írországtól Párisba vezető utat. A vélemények legnagyobb része amellett volt, hogy dél felé fog fordulni és a hosszabb, de biztonságosabb utat választva Cherburgon át fog haladni.

A szél folyton erősödött, amely elősegítette ugyan a repülőgép útját, de ugyanilyen mértékben veszélyeztette is.

Este nyolc óra negyvenöt perckor már háromszázötven kilométernyire volt Páristól és háromszáz méter magasságban elrepült Cherburg fölött.

Pontosan tíz óra husz perckor Lindberg több mint százezer ember lelkes ovációja közben leszállt a párisi Le Bourget repülőtéren.

Lázban várta Páris a repülő kapitányt

Párisból táviratozzák: Szombaton este az egész francia főváros olyan lázban volt, amilyenre a mozgósítás óta nem emlékeznek. Most már bizonyosnak látszott, hogy Lindberg sikeresen fog megérkezni. A forgalom teljesen megakadt, különösen az újságpaloták előtt életveszélyes volt a tolongás. Az összes kávéházak, éttermek és bárók zsúfolásig tele voltak, izgatott és lelkesedő emberekkel. Vakító fényvel volt kivilágítva minden utca. A város talpon volt, a repülő teret fellobogózták és kivilágították. Az egész párisi helyőrség kivonult és a csendőrszolgálat is kivezényelték.

Autók tízezei száguldoztak fel és alá, a közlekedés rendje teljesen felbomlott.

Késő este felé több százezer ember vándorolt ki a repülőtérré és az izgalom percről-percre növekedett. Negyed tízkor

vakító fényű rakéta röppent föl, amely tudatta, hogy a gép közeledik.

Egétverő harsogás bugott végig az egész városban, a tömeg a szó szoros értelmében extázisban örvöngeni kezdett.

Néhány perc múlva a fényszórók tündöklő világításában megjelent a St. Luis és könnyedén leszállt a földre.

Egyedül az Oceán fölött

Lindberg kapitány, a svéd származású amerikai pilóta mindössze huszonöt éves. Repülőgépén nem vitt magával mást, mint negyvenégy órai repülésre szükséges benzint, három napi élelmet és babonából néhány csirkecsontot.

Eleinte kedvenc szürke macskáját is elakarta hozni, de

féltette a macskája életét

és ezért lemondott tervéről.

Lindberg az első ember, aki Newyorktól Párisig megállás nélkül repült és ezzel megnyerte

a huszonötezer dolláros díjat.

Megérkezésekor azonban már ott várta Párisban egy amerikai impresszárió ajánlata, aki újabb huszonötezer dollárt kínál föl neki, hogy amerikai körutra induljon vele.

Egy angol filmtársaság érkezése hírére repülőgépen küldte Párisba operatőrjeit, akik a megérkezés jeleneteit felvették, a képet repülőgépen azonnal Londonba szállították és a nagyobb filmszínházakban még szombaton éjjel bemutatták.

Későbbi távirat jelenti Párisból: A repülőtéren százötvenezer emberről álló tömeg gyűlt össze, mindenki Lindberget akarta látni. A megérkezésekor áttörték a katonai kordont, a majdnem eszméletlen pilótát kiragadták a gépéből és örömrivalgva vitték a légi kikötőbe, az igazgatósági helyiségbe.

Itt Harry amerikai nagykövet fogadta a tömeget, amely mindenképen látni akarta Lindberget. A közönség zajosán követelte Lindberg megjelenését, azonban az amerikai nagykövet az erkélyről beszédet tartott a néphez és kijelentette, hogy a repülő annyira fáradt, hogy nem tud kijönni. Az amerikai nagykövet levette a sisakját és lelkesen kiáltott:

— Éljen Lindberg!

A tömeg valósággal örvengött. Harsogó, szünni nem akaró ováció következett és százötvenezer ember egyszerre, lelkesen kiáltotta vissza:

— Éljen Lindberg! Éljen Amerikai!

A katonák csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudták biztonságba helyezni Lindberg repülőgépét, — amelyet a tömeg szét akart szedni, mindenki emléket akart vinni magának a repülőgépből.

Párisból táviratozzák: Doumergue elnök Lindberg megérkezésekor megleghangú üdvözlő táviratot küldött Coolidge elnöknek. Coolidge azonnal válaszolt és Amerika nevében mély részvételt fejezte ki a tragikus véget ért Nungesser és Coli sorsa fölött.

Girod tábornok, a kamara légügyi osztályának vezetője közölte Lindberggel, hogy a francia kor-

mány becsületrenddel tüntette ki.

Newyorkból táviratozzák: Lindberg megérkezése hírére óriási embertömegek gyűltek össze a városba és még sohasem hallott zajos ünneplésben részesítették az amerikai pilótát. Egész éjszaka fülsejtető láma volt. Az emberek valóságos részegek lettek az öröm-

Lindberg egyszerű utcai ruhában, szalmakalappal repült át az Óceánon

Párisból jelentik: Lindberg kapitány amerikai repülőgépe pontosan 10 óra 20 perckor ért földet Le Bourget repülőtéren. Több mint száz ezer mámorosan lelkesedő ember tomboló ünneplése fogadta.

Lindberg látszólag frissen ugrott ki a gép nyergéből és hatalmas tömeg elbámulva állapította meg, hogy

a vakmerő pilóta egészen egyszerű utcai ruhában van.

Ahogy kiszállt a gépből, kezével integetett a tömegnek, azután

fejére tette szalmakalapját.

A százazernyi tömeg valósággal megostromolta a repülőgépet és a pilótát. Irtozatos tolongás támadt

és Lindberg kapitány komolyan abban a veszedelemben

től és boldogságtól. Énekeltek, táncoltak, hegedűkkel és fuvolákkal pokoli lármát csaptak. Közben a harangok zúgtak, a gyárak, mozdonyok és hajók szirénái bugták. Soha Newyorkban ilyen tüntetés még nem volt, még a fegyverszünet megkötésekor sem, amikor a tüntetés napokon át tartott.

forgott, hogy a szó szoros értelmében agyonnyomják.

A rendőrségnek kellett közbelépnie és megvédenie a roham elől Lindberget és gépét. A gépet hangárba tolták.

Ekkor előkelő közéleti személyiségek siettek a pilóta üdvözlésére. Elsőnek a párisi amerikai követ akarta üdvözölni honfitársát, de a vad tolongásban egy lépést sem tudott előre jutni. Végül is a rendőrség nagy erőfeszítéssel utat nyitott a követ számára a repülőhöz.

Az ünneplés nem akart véget érni. Lindberget barátai fogták körül, hogy szállodába vigyék és kipihenhesse az ut fáradalmait. A tömeg azonban nem engedett, végül is Lindberget kerülő uton, valósággal megszőkítve vitték autón egy szállodába.

Ma este konferál Nagy Endre

Nagy Endre váradi konferansz-estje új állomása lesz annak a diadalmas erdélyi utnak, amelyre most indult el a legszellemesebb magyar csevegő.

A váradi közönség ritkán látott, nagy érdeklődést tanúsított az érdekesnek és élvezetesnek ígérkező előadás iránt s a jelek szerint zsufolt ház fog kacagni ma este a Kath. Körben Nagy Endre ötletes, szatírával átszótt, nagyon mulatságos konferanszán.

Az illusztris író maga rendelkezett úgy, hogy a műsort egyedül ő tölthesse ki és a közönség csak nyert ezzel, mert egész este őt hallhatja, akit semmiféle más műsorszám sem tud pótolni.

Jegyek egész nap a Hegedüs Hirlapirodában, este pedig a

Kath. Kör pénztáránál kaphatók.

A mai konferansz-este után Nagy Endre az Újságíró Club vendége lesz.

NYILTÉR

ÉRTESÍTÉS.

Értesítjük t. ügyfeleinket, hogy a változott pénzügyi viszonyok folytán folyó évi május 20-tól kezdve a folyószámla és takarékbetétek kamatlábát két százalékkal leszállítottuk.

Oradea, 1927. Május 20.

Nagyvárad Takarékpénztár.

Aranyozás, ezüstözés, nikkelezés, mindennemű fémszínezés. Grosz, Vulcan-u. 14.

Minden pár harisnyánál 20-tól 60 leig takaríthat, ha angro-árakban szerzi be harisnya és kötöttáru szükségletét a „Hófehérke” Aruházban Leitnernél a Sas-palotában.

Ma

hétfő este 9 órakor

konferál

a Kath. Körben

NAGY ENDRE

Hallatlan olcsó árak

Bodnár Gyula

bőrkereskedő-cég utoda

ismét megkezdte árusítását

A. Iancu (Kossuth)-utca 5.

Gyermekek kész bakancs felsőrész 60 leitől, fekete bőr férfi felsőrész 100-tól 150 leig, vörös bakancs felsőrészek 160—180 leig.

Felsőbőrök, beléshőrök, talpárak, cipésszettek

nagy mennyiségben minden elfogadható árban, még beszerzési áron alul is lesznek elárulva.

Gummisarkok

tucatonként 40-től 120 leig.

Cipőfelsőrészek

készítését hozott bőrből is legolcsóbban vállaljuk.

STR. NIC. JORGA 8.
Alapítatott: 1893

Mozgószínházi műsorok:

Heyman-szinkör

Ma délután 5, 7 és 9 órakor

DON X.

vagy

A korbácsos ember

10 felvonásban, 1 részben

Kedvezményes jegyek érvényesek

Apolló mozgó

Ma, hétfőn d. u. 5, 7 és 9 órakor

utoljára

Fekete madár

Dráma 7 felvonásban.

Lon Chaney legtokéletesebb, legszebb szerepe

Megelőzőleg egy kitűnő 2 felvonásos Malec-vígjáték

Jön

Jön

JASMINA

Dorian filmszínház

Ma utoljára

Álszemérem

Négy történet egy nőorvos naplójából 8 felvonásban

A főszerepben Rudolf Bierbach

Csak felnőtteknek

Holnap először

Szappanbuborék

Mary Pickford-dal

és 2 „Ö” vígjáték

Az új szezon sportszenzációja a 38 év óta fennálló

Kalenda-cég

Piața Unirii (v. Szent László-tér)

újonnan érkezett meglepő olcsó

kerékpárjai

Részletre beszerezhetők

„Szerbusztok barátnőim... Isten veletek“...

Igy vett búcsút az élettől a tizenhárom esztendő Benkő Rózsika, aki megbukott hittanból. — A gesztenyefák alatt egy padon a Rimanóczy-szálló portása eszméletlenül állapotban akadt rá a kis öngyilkosra — Zsiros szódát ivott, mert nem érdemes élni

Isten 5. parancsolata (elemi katekizmus 30. oldal 185. pont.)

Ki vétkezik saját élete ellen?

Saját testi élete ellen az vétkezik, aki egészségét vagy életét szükségtelenül veszedelemnek teszi ki, vagy aki magát megöli.

Szegény Benkő Rózsikának, aki a Str. Decebal (Vitéz)-utcai állami iskola III-IV-ik ismételő osztályába járt, a szombat délutáni hittanvizsgán úgy látszik ez volt a kérdése, a melyre nem tudott válaszolni. Társaival együtt énekelte még a zsoltárokat, majd miután kihirdették a vizsga eredményét, és Benkő Rózsika megbukott: gyermekfejjel megmérgezte magát. Inkább a halált választotta, minthogy elviselje megint azt a szégyent, hogy újra kelljen járnia az osztályt. Az ő egyszerű gyermeklelke ezt a megoldást találta leghelyesebbnek.

A katekizmus ott pilent a padon, ezek a sorok piros ceruzával erősen aláhúzva. — Benkő Rózsika, amikor a maró folyadékkal telt poharat ajkához emelte, bizonyára még egyszer mormolta értelmetlenül magának:

— Kérem most már tudom:

„— Saját testi élete ellen az vétkezik...“

... Talán itt hagyta abba, de már nagyon késő volt. Az üres pohár kihullott gyöngyei közül és a boglyas szőke feje alétlan hanyatlott le a padra. A mérges folyadék néhány perc alatt rettenetes rombolást vitt végbe a gyöngye szervizében. A vézna, fejletlen gyermektést görcsösen vonaglott egyet, majd eszméletlenül terült el a lócán, az Ezredévi-tér elején, átellenben a Rimanóczy szállóval...

Rábukkannak a kis öngyilkosra.

Gergely Ferenc, a Rimanóczy-szálló öreg portása szombaton este 11 órakor kint sétált a hotel épülete előtt. — Hirtelen különös hörgő-nyöszörgésre lett figyelmes. Megindult a hang irányába. Nem kellett tennie csak pár lépést. A szemközti padon feküdt egy fiatal leány, bluzának nyaka föltépve, feje, mintha nem tartozna a törzshöz, a padról lecsüngve, csaknem a földet éri.

A padon újságpapirosba csomagolt irkák, füzetek, a pad lábánál, közvetlenül a fej mellett egy üres pohár, amelynek alján kékes-sárgás folyadék.

A megrémült portás rázogató, költögetni kezdte a gyer-

meket, de az csak hörgött tovább szüntelenül, összeégett ajkán habos nyál folyt.

Gergely aztán visszaroht a szállodába, fölverte a személynét, közben telefonon értesítette a rendőrséget. A rendőrbizottsággal érkezik ki a mentők is. Amikor az eszméletlenül állapotban lévő kis leánykát leemelték a lócáról, a sok szörnyű eseményt átéltek mentők is megrendülve állottak meg a hordággal egy percig:

— Hát már ez is megtörténhet — tört ki az egyik, — ilyen ártatlan gyermek is eldobja az életét.

Barbat kapitány, központi ügyeletes tiszt összeszedte a padról a kis csomagot, magához vette s sietett ki a kórházba, hogy a kis öngyilkos személynazonosságát megállapíthassa és kihallgassa, mi idézhette elő ezt a rettenetes gyermektragédiát?

Amikor a mentők a kórház épülete előtt megállottak, már fehér köpenyeges fiatal orvosok és a jólelkű kedves nővérek várták türelmetlenül őket. A Rimanóczyból telefonáltak akkorára és az orvosok a még mindig eszméletlenül fekvő leánykát föl vitték a műtőbe, ahol nyomban gyomormosást alkalmaztak.

A gyomormosás után a gyermek mintha könnyebben érezte volna magát, szeméit kinyitotta és pár értelmetlen szót is mormogott. Majd lassanként újra elvesztette eszméletét és úgy is vitték át a 15-ös számú kórterembe, ahol egész éjszaka egy ápolónő virrasztott ágya mellett, percnként figyelve a

gyermek rövid, helyenként elhaló lélegzetvételét.

Barbat kapitány, miután az éjszaka folyamán több ízben eredménytelenül kísérelte meg az öngyilkos kisleány kihallgatását, hajnalban eltávozott a kórház épületéből.

Mi volt a csomagban?

A központi ügyeletes szobában aztán kibontotta a kis öngyilkos mellett talál csomagot, látha abban talál valami olyan adatot, amely közelebb juttatja ennek a gyermektragédiának a megoldásához?

Az első, ami a rendőrkapitány kezébe került, egy írka volt, amelynek borítékklapjára kusza vonásokkal a következők voltak ráírva:

Benkő Rózsika
Galamb-utca 13. szám
alatt lakik.

A rendőrtiszt most már még nagyobb érdeklődéssel kezdte a füzetet lapozgatni, amely kétségtelenül a gyereké volt. Közben Rob detektívnek utasítást adott, hogy menjen azonnal ki a Str. Porumbuluj (Galamb)-utca 13. számú házba, tudjon meg mindent Benkő Rózsika felől.

Amíg a detektív odajárt, Barbat kapitány olvasni kezdte a füzetet, amely kétségtelenül tette, hogy a kisleány: Benkő Rózsika előre készült az öngyilkosságra.

Ezeket írja a gyerek:

Irtam este.

Szerbusztok barátnőim! Isten veletek. Az Isten vezéreljen benneteket. Utolsó levelét írja szerető barátnőtök Rózsika, aki elmegy. (Itt néhány sok áthúzva, majd ez következik.)

Ker. szüleim és unokatestvé-

A vámtarifa titkai

Manoilescu pénzügyi államtitkár napok óta tanulmányozza a vámtarifa rejtélyeit

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A Lupta írja:

Azok a leleplezések, amelyeket Virgil Madgearu nemzeti parasztpárti képviselő tett a kamara egyik legutóbbi ülésén, arra nézve: hogyan állították össze az új vámtarifát, — mely benyomást keltettek a közvéleményben.

— Madgearu, — mint emlékeztetés — azt mondotta, hogy a bizottság, amely a vámtarifát összeállította,

érdekelt volt.

Már a tarifa összeállítása idején súlyos hírek kezdtek keringeni. Korruptióról beszéltek. Azt mondták, hogy maga Averescu tábornok-mi-

niszterelnök is neszét vette a panama-híreknek és igen bizalmas módon vizsgálatot indított a bűnösök felderítésére.

Madgearu egyébként a kamarában kijelentette, hogy ő már Garofid miniszternek a kormány gazdasági bizottsága elnökének elmondott bizonyos dolgokat.

Most aztán Manoilescu államtitkár kijelentette, hogy megindítja a vizsgálatot. — Manoilescu két nap óta már vizsgál is.

A „Lupta“ azt hiszi, hogy a vizsgálat komoly lesz és annak eredményeképpen új vámtarifa fog készülni.

reim, Tuci, Sanyi, Jóska, Ica, Böske, Imre, szánjatok mindnyájan a hányan vagytok. Legyetek boldogak és tanuljatok hittant. Kezeit csókolja a nének, Imre bácsinak. Sok csók mindenkinek. Isten veletek, Benkő Róza.

Külön oldalt szánt a kis öngyilkos a szüleinek és testvéreinek, akiktől, a következő megható sorokban vesz búcsút:

Isten veletek, legyetek boldogok. Ne szánjatok el ilyenre magatokat, mint amilyenre én. Kedves jó szüleim tudom, hogy nagy fájdalmat okoztam nektek, de nyugodjatok bele ebbe, ha a jó Isten így rendelte. Sose nem kell busnak-bánatosnak lenni. Kedves jó szüleim, nagyon köszönöm a fáradságokat, de ha már menni kell, legyetek szivesek, kedves jó szüleim utolsó utamra, hacsak tehetitek,

rendeztetek szép temetést.

Ne adjátok el a fehér és a fekete ruhámat.

A fehérret adjátok rám, a feketét tegyetek a koporsómba, meg a fehér cipőmet, kedves jó szüleim.

Bocsássanak meg, hogy ilyet tanácsolok. Kezeit csókolja egyetlen lányok Rózsika.

U. i. Szerbusztok Janika, meg Sanyika, legyetek jó gyermekei szüleiteknek, nem úgy, mint én.

A füzet hátlapján alig olvashatóan még egyetlen sor:

A nagymama házatól temessetek el engem.

Alig fejezte be a megrendítő sorok olvasását Barbat kapitány, amikor feltárult az ajtó, amelyen keresztül egy egyszerűen öltözött idősebb asszony lépett be:

— Miszlai Sándorné vagyok — mondotta kezeit tördelve a megrémült asszony — a Benkő Rózsika nagyanyja,

az Isten szerelmére, mi történt?

A rendőrtiszt kiméletes szavakkal közölte a meggyőztört asszonnyal, hogy unokáját hogy és mint találták.

Miszlai — akit az izgalmak, amíg a Str. Porumbuluj (Galamb)-utcaról a rendőrségig rohant, amugy is erősen megviselték, amikor a szomorú hírt meghallotta, ájultan rogyott le a székre.

Amikor kissé magához tért, elmondotta, hogy az ő drága unokája, a Rózsika tegnap délután az iskolából jött hozzá és kérte, hogy a hittan vizsgára hat lejt kell vinni mindenkinek. Odaadtam a pénzt — mondja a szegény öreg asszony — és aztán elment. Azóta nem láttam.

— Az édesapja, Benkő János kömives kinn lakik az össi állomás mellett.

A szegény nagyanya a rendőrségről a kórházba futott, hogy viszont lássa nagyon beteg unokáját.

Mit mond a kisleány?

Közben már reggel lett. A kórház igazgatósága telefonon értesítette a rendőrséget, hogy Benkő Rózsika állapota ugyan még súlyos, de kihallgatásának nincs akadály.

Időközben a 15-ös kórte-

remből az öngyilkosok köny-nyebb osztályára, a 16-osba vitték át az öngyilkos Benkő Rózsikát.

Az Estilap munkatársa már ott találja a gyerek szüleit is. Miszláyné értesítette a vejét a szerencsétlenségről.

Benkőné, meg a nagymama sinogatiák a kisleány verejtéktől csillogó homlokát. — Rózsika okos kék szemével idegenül tekintet jobbra, meg balra, majd boglyas szőke fejcskáját a párna mélyébe szorítja és sir keservesen:

— Fáj, nagyon fáj édes jó anyám és idegesen babrálja összeégett, kicserepesedett ajkát.

— No mond el szépen kis leányom, — kérleli az ideges anyja — mi történt veled.

A gyerek, mintha rossz álom lett volna az egész, újból elfordul, nem akar szólni egy szót sem. Végre mégis csak meggondolja magát és mintha ezzel akarná kiengesztelni azokat, akik most mind őmiatta szenvednek, beszélni kezd:

— Nem tudtam isten ötödik parancsolatát és megbuktam. Szégyeltem hazamenni. Egész uton az járt az eszembe, hogy többet nem megyek haza. A nagymamához mentem és kértem hat lejt, azt mondtam irkára kell. Bementem a Stolzhoz és vettem zsirosszódát. A pohár, amit az iskolába vittem, nálam volt.

— Aztán... aztán... nem tudom mi történt. Készáltam össze-vissza én mindenütt a városban. Egy padon megírtam a leveleket és... és... itt a gyerek fuldoklani kezd, az ápolónó figyelmeztet, bennünket, hogy nem szabad tovább erőltetni a gyereket.

Beszélgetés Benkő Jánossal.

A kórterem előtt, a folyosón sétál hátratett kezekkel Benkő János köműves, Rózsika édesapja. Jómódoru, csendes ember. Még mindig a rettenetes esemény hatása alatt áll, minden szavából kiérzik a szégyen és a fájdalom:

— Nem volt rossz gyerek és mégis sok baj volt vele — kezd el beszélni. Már tizenharmadik évebe jár és még mindig a harmadik osztály tanulója.

— Nem akart tanulni — mondja dühösen és mintha valami kellemtelen emléket akarna elhessegetni megszólal:

— Tavaly, amikor megbukott a vizsgán nem jött haza, hanem egy levelet írt az anyjának, hogy nem érdemes élni, elpusztítja magát.

A keresztanyja találta meg az utcán, az hozta haza.

— Nem használt semmi feddés, fenytetés. Reggel elment hazulról, hogy iskolába megy. Így volt mindennap. Hetek múlva tudtuk meg, hogy nem is volt az iskolában.

Az apa kemény szavai, mint az ostorcsapás úgy patognak:

— A két fiuval sohasincs baj, csak ezzel a szegény kislánnyal, pedig...

Öszintén szólva, nem értjük egészen az apát, akinek gyermekét életveszélyes sérüléseivel édesanyja, nagyszülő, orvo-

sok ápolják őszinte nagy szeretettel.

Rob detektív adja meg a választ:

— A gyermek, amikor magához tért, első szava az volt, hogy azért ivott zsirosszódát, mert

apukája nem akart neki új cipőt venni.

És bent a kórteremben, ahova még egy percre visszatekintünk, már kezeit imára kulcsolva ül Benkő Rózsika és

suttogva mondja édesanyja után:

„... Saját testi élete ellen az vétkezik“...

A délelőtti folyamán több ízben érdeklődtünk Benkő Rózsika állapotáról, de az orvosok véleménye szerint kevés remény van fölépülésére

és a katasztrófa minden percben bekövetkezhet.

Berkes József.

SPORT

Szalontai MTC-Egyetértés 3:1 (2:0)

Bíró: Csillag.

— Saját tudósítónktól —

Érdekes és változatos mérkőzés. Szalonta csapatában a kis Budó klasszis játékos, kívül még Demján, Kocsis és Bonyhai szerepeltek jól. Az Egyetértésben Vangel, Dömö-

tör, Halász és Szöllösi nevei érdemelnek említést.

A gólokat Budó (1), Bonyhai (2), Dömötör rúgták. — Csillag bíró egy téves ítélkezéstől eltérve, erős kézzel vezette a mérkőzést.

Bihorul-CFR—Amateur 4:1 (2:0)

Bíró: Krüger

A Bihorul játszi könnyedséggel győzte le a fiatal erőkből álló ellenfelet. A játék maga meglehetősen érdektelenül folyt le. Az első félidőben öngól is esik. Sinkovics elkeseredésében a saját kapujába rugja a

labdát. A másik gólt Kádár lövi.

A második félidő góljait Bochi és Bradea révén éri el a Bihorul, míg az Amateur egyetlen gólja Sztrangától ered.

EREDMÉNYEK:

Kolozsvár:

Universitatea—KAC 2:2 (2:2).
Bíró: Seliceanu.

Brassó:

Marosvásárhely válogatott—
Brassó válogatott 0:0.

Temesvár:

(Szombaton) Kinizsi—Coltea
(Brassó) 3:1 (0:1).
(Vasárnap) Kinizsi—Kadima 5:0
(4:0). Bajnoki.
Banatul—Coltea (Brassó) 3:1
(1:0).
AAC—TAC 2:1 (1:1). Bíró: Galgóczi.

Piski:

Glória CFR—Szineria 4:0 (2:0).

Petrozsény:

Camp—Amte 4:0 (1:0) Bajnoki.
Bíró: Suciu. Óriási meglepetés.

KERÉKPAR

A Meteor vasárnap rendezte nemzetközi kerékpárversenyét, ahol Timkó is indult, bár helyezést nem ért el, de szereplésével megnyerte a közönség szimpátiáját.

Eredmények: 1000 m. főverseny 1. Schaffer (Bécs). Timkó az előfutamot nyerte, a középfutamra Eigner (Budapest) vereséget szenvedett.

3000 m. főverseny: 1. Schaffer (Bécs).

10000 m. páros verseny 1. Schaffer—Reinzl. 2. Eigner—Masák (Timkó—Rampert ötödik.)

Pölöskei

hölgyfodrász, Orsolya-zárda
új kiszolgálási árak:

3154

KULFOLD

A Hungária kikapott a Nemzetitől

A pesti profiliga újabb meglepetése

A pesti profiliga mérkőzései hétről-hétre nagy meglepetéseket hoznak. Különösen Ujpest és a Hungária (MTK) szolgáltatják a szenzációkat.

Nemzeti—Hungária 1:0 (0:0)

Az első félidő csaknem teljesen a Hungária fölénye mellett telik el. Molnár már az első percben élesen lő a kapura, de Gallina kapus a holtbiztos gólt bravúrosan kivédi. A Hungária csatárok pergőtűze rajta török meg. A Nemzeti kevés, de veszélyes támadást vezet. A félidő végén Kitti sérülése miatt kiáll.

A második félidőben Bartos szabadrugásból Spitz góljával rögtön megszerzi a győzelmet. A 4-ik, majd a 6-ik percben is gólt rúgnak, amit a bíró offside címen nem ad meg.

Ujpest—Vasas 3:2 (1:0)

A 21. percben szabadrugás a Vasas ellen. A labda Vogltól Schallerhez kerül, aki védhetetlen gólt rúg. A második félidő 5. percében Schaller Ujpest második gólját lövi. A tizenegyedik percben Jellinek passzából Takács megszerzi a Vasasok első gólját. A

43-ik percben Wilhelm Szabó kombinációjából Ujpest harmadik gólját rúgja. Egy perccel utána Bruneckert gáncsolják, tizenegyes Ujpest ellen. Vogl II. dühében elrúgja a labdát, amiért kiállítják. A tizenegyeset Takács belövi.

Sabária—Kispest 2:2 (1:1)

Szombathelyen játszották le a meccset, amely legnagyobb meglepetésre eldöntetlen maradt.

Harmadik kerület—Bástya 2:1 0:1

A profi liga második hatalmas meglepetése: a III. kerület saját otthonában győzte le a legjobb vidéki együttest.

Prága: Slavia—Ferencváros 2:1 (1:1). Magyarok gólját Dán rúgta.

Bécs: Ausztria—Belgium válogatott 4:1 (1:1).

A MAGYAROK BOYKOT-TÁLJÁK A NÉMETEKET.

Szükszavu táviratban jelenti az Estilap budapesti tudósítója, hogy a magyar labdarúgó szövetség elhatározta a németek boykottálását.

Tisztelettel értesitem t. megrendelőimet, hogy

cipész-üzletemet

Bul. Reg. Ferdinand 25

(Klobusitzky-palota)

helyeztem át.

Deczky 3647

FÉLIX

gyógyfürdő
nyári
szeczonja
megnyílt

Szirmay Feri hírneves
cigányprimás zene-
kara játszik

Megindultak a kü-
lön fürdővonatok

A Fekete sas előtti
térrel állandó
autóbusz
járatok

Elsőrendű
ételek és italok
Figyelmes
kiszolgálás
Mérsékelt árak

3612

AZ ISMERETLEN KATONA

Bevezető a színház holnap esti előadásához

Az örök utca harcival, tüntetéses lelkesedése akkor már rég kétségbeesett sóhajokká csendesült. A természet parancsszavára a levelek másodszor is lehulltak, anélkül, hogy az embertömegek pusztulására kiadott parancsot valaki is visszavonta volna és az ébresztőkürt szava nem vidám lovagi tornák költői emléket keltette fel többé a fiatal katonákban végig Európán, hanem a menetszázad közelgő indulásának kérlelhetetlen Memento mori-ja volt. „Valami nagyszerűen duhaj - élménynek képzelte először az ember — mondja Paul Raynal hőse a háborúról — most pedig, (1916-ban) igazi nevén nevezik: robot, a legnehezebb, a legegységesebb, a legkellemetlenebb robot.”

Ki ez a hős, aki a háború kellos közepén így nyilatkozik a háborúról, amelyet filozófusai majd „a politika más eszközökkel való folytatásának”, majd „a lelkek acélfürdőjé”-nek és ki tudja még mi mindennek nem neveztek? Ennek a hősnak, Paul Raynal drámája hősnak nincs neve. Az író csak azt mondja róla, hogy „un soldat français” — egy francia katona, talán épen az, aki ott nyugszik az Arc-de-Triomphe alatt, Páris legsebbebb terén és akinek sírjébe kölapján ez a felírás büszkélkedik az örökkévalósággal:

Ici repose un soldat français mort pour la patrie!
(Itt nyugszik egy francia katona, aki meghalt a hazáért.)

Neve nincsen, de fiatal, erős és bátor. És apja van, aki öreg és menyasszonya van: Aude, aki huszéves és szép és ott lakik már az apósna, mert a katonát várják haza szabadságra, hogy megesküdjön egymással. Egyszer csak éjféltán beállt a francia katona, egyenesen a frontról jön, pár napi szabadságra.

A viszonzás örömei. Két világ ölelkezik, amikor az öreg és a fiú megcsókolja egymást s világok, áthidalhatatlan lelki távolságok vannak közöttük. Mennyire elforpiult minden más társadalmi-lelki rétegződés különbsége ama ellentét mellett, amelyet a világháború vetett felszínre: az egyik oldalon azok, akik a harctéren vannak, a másikon azok, akik itthon maradtak...

Az Ismeretlen Katona különös ember és érthetetlen az apja számára. A harctérről jön és nem beszél hísi teffestményekről, pedig több, mint egy éve tűzben van. Az öreg a háborút a hinterland kényelmes nyugalmaiból, a háborús rajtőfrázisok aranykőden át nézi, de szénilis felforrását lehűti a fiú szava.

Hát lehet előírni az exaltációt s az öröngést? És ő még mindig közkatona, mert ő, a névtelen hős nem keresi a dicsőséget: ő csinálja. Csak azt kívánja, hogy ha eljön a béke, ne jusson neki a dicsőség, de sem több, sem kevesebb, mint amennyi másnak jutalmul azért, mert megtette kötelességét és vitélte a heroizmusok egyik legszebbikének: a közlegény hősiességének terhére...

Im' ilyen szól a harcvonal világa az itthonmaradotthoz és feljajdul belőle a legszorongóbb érzés,

amely ott leselkedett minden frontkatona szívében: a legfájdalmasabb ott a lövészárokból elgondolni, hogy idehaza a hozzátartozók, az ismerősök tudnak nyugodtan élni, tudnak sétálni, beszélgetni, mulatni, ők, igen mulatni is tudnak, pedig valakijük talán épen akkor sóhajt utolsót, amikor ők sétálnak, gondtalanul beszélgetnek, mulatnak, nyugodtan élnek...

— Borzalmas a távollét! — mondja az Ismeretlen Katona a menyasszonyának. De még szörnyűbb a találkozás a távollét után, ha a végzet már ott leselkedik a küszöbön és már bekopogtatott az ajtón, mielőtt az Ismeretlen Katona háromnapos utazás után hazaérkezett: ott az asztalon a távirat a harctéri parancsnoktól, hogy a katona azonnal térjen vissza a frontra. Az esküvőből most már nem lesz semmi, pár óra múlva megy a vonat a front felé.

Hat serleg áll az asztalon, amelyet este még esküvőre terítettek. Egy serleg az Ismeretlen Katonáé, őt pedig barátaié. Hol vannak a barátok? Az Ismeretlen Katona elmondja menyasszonyának: Francois Rexens elesett Morhangénál, Philippe Sahuc elesett Charleroinál, Richard de Dambeau meghalt a marne-i csatában, Jean Joseph Trébosc elesett az Ysernél, Alain Vouré, a legkedvesebb barát pedig pár nappal előbb halálos sebbel az Ismeretlen Katona karjai közt adta ki lelkét és utolsó szavai neki, a szabadságra, esküvőre készülőknek szóltak: „Legyetek boldogok!”

A végzet bekopogtatott, esküvő nem lesz, de az Ismeretlen Katona menyasszonyánál tölti azt a pár órát, ami vonatindulásig hátra van. A kiéhezett szerelmi vágy és a szörnyű csalódás éjszakája ez. Mert Aude ölelése csak szánalom; a szerelem már régen elcsúszott a semmiségbe, a végtelenné látszó ürbe, amely a harcterek halálra szánt lakóit az itthon maradtaktól elválasztja. Már nincsen szerelem, a csókok csak a szánalom csókjai és méltán a szánaloméi, mert az Ismeretlen Katona, reggel

a hét óra huszonkilences vonattal, amikor a harctérre visszamegy, a biztos, a megfélelbezhetetlen végítéletnek elébe utazik. Csak úgy kapott szabadságot, ha a harcba visszatérte után magára vállal egy olyan rajtaütést, mely megjavítja ugyan a csapat helyzetét, de neki bizony pusztulást jelent. Erre a feladatra a század egyetlen katonája sem vállalkozott; az Ismeretlen Katona megteszi, hogy cserébe előbb pár órát tölthessen menyasszonyánál, aki sohasem lesz immár hítes felesége. Csak soha meg ne virradna! Csak felébredés ne volna! Oly jó itt a nászelőtti ágyban! Hiszen nincs is háború. Hiszen béke van! A nap első nyílai már megsebztek a földet, de ez a boldogság napja! Szentséges illúzió, amibe elringatja magát két koravén gyerek, akiket a gonosz háború végtelen messzire sodort egymástól.

Reggel. A tragédia felérkezik a zenitire. Felébredni az illúzióból: szörnyű, — de nem kevésbé mardossa a fájdalom az öregnek a lelkét, amikor megtudja, hogy a fiatalok egymás mellett töltötték az éjszakát. Féltekenység? Az apa elszerezte volna fia menyasszonyát? Nem, nem ez történt, a tragikus szenvedélyek hullámai nem csapnak át a gáton, amely körülveszi a vértörtőzés ocsmány mezejét. De az itthonmaradottak világának integrálszimbóluma az öreg, amint szemben áll fiával, akit kimélettlenül küld vissza a halálba, mert megzavarta az ő itthoni, békés nyugalmát.

— Ime itt vannak azok — mondja a fiú az ögre mutatva — akiknek a háborúban döntő szavuk van. Az öregek, akik kemény szívvel továbbra is kormányozni fognak... és a történelem országútján a huszadik század fordulójánál, látni fogják majd egy egész nemzedék óriási hulláját...

Mint ennek a halálba induló egész nemzedéknek ügyésze, a hősi szerénység szent pátozával mondja el vádbeszédét az Ismeretlen Katona az öreg ellen, minden öregek ellen, akik itthon maradtak, a békésen emésztő geruzsiák

ellen, amelyeknek még mindig nem volt elég az ifjú vérből, vádbeszédet az itthonmaradt szájhősök háboru hiénák és felelőtlen demagógok, hűtlen asszonyok és uszító újságírók, duhaj politikuskok és lelkiismeretlen hadiszállítók féktelen harci kedve ellen... Mert, aki szemtől-szembe látta a halált, mint az Ismeretlen Katona és az ő egész nemzedéke, minden nemzet színevirága, ám megáll az ott, ahova a kötelesség jelszavával örnek állították, ám nem fél a háborútól, — de iszonyodik tőle. Az ő testéből és véréből építik fel majd a Gloire templomát, de ő az igazi hős lemondó önuralmával nem kér helyet benne emléke számára. Nem akar kérkedni azzal, amit tett, mert kötelességét tette. De ezt tenni kell, mert fájdalmas volna pirulni. És elő majd az idő, amikor a magára eszmelt emberiség felmagasztalja egy feláldozott nemzedék emlékét. Az Ismeretlen Katona pedig nem lesz ismeretlen többé: mi vagyunk, a mi nemzedékünk ez a névtelen hős!

Az idő letelt. Menni kell. A fiú heroikus szavai, hősi halálának e vészmadarai, fájdalmát, aztán lemondó megnyugvást keltenek az öreg és Aude lelkében. Apa és fiú ismét egymásra talál, és a menyasszony érzi, hogy benne is új erőre kap a szerelmi érzés, amit völgyéne a gyászos nászéjszakán hiába keresett. „Legyetek boldogok!” — karjai közt elhunyt bajtársának végzavaiával bucsuzik az Ismeretlen Katona apjától és menyasszonyától és megy vissza a biztos halálba...

Az Arc-de-Triomphe alatt nyugszik egy fiatal katona csontváza, amelyet a Vögezek egyik tömegsírjából választottak ki és vittek oda. A felirat azt mondja, hogy egy francia katona nyugszik ott. Paul Raynal drámája többet mond: egy nemzedék fekszik ottan és nemzetek letipor eszményei, fiatalok égre törő ambíciói és mindnyájunk illúziói, — azoké, akik nem haltunk meg, de akiknek élete szebbik, tisztábbik, igazabb felét beágyazta a végzet, vagy önmagunk bátorsága, minden Ismeretlen Katonák sírúregébe...

Paul Raynal drámája méltán illeszkedik be a komoly pacifista irodalom klasszikus termékeinek sorába.

Nincs meg ugyan benne Wells világokat határoló horizontja, sem Romain Rolland Clérambault-jának erkölcsi felsőbbrendűsége. A párisi kritika egyrésze agyszülöttének, de nem husésvér embereknek mondotta a darab három hőjét. Ezekért a kevésbé fontos hiányaiért azonban bőségesen kárpótól lírájának páratlan gazdagsága, széles hőmpölygése és a drámai helyzetek mélységesen megindító tragikuma. Hiszünk, hogy a holnap esti bemutatón nagy-nagy élménnyel gazdagodik az a közönség, amely komoly irodalom iránt is érdeklődik Nagyváradon...

(E. I.)

Heyman szinkör

Hétfo délután 5, 7 és 9 órakor: Don X.

Kedden 5, 7 órakor: Don X.

Kedden este fél 10 órakor: Békeffy kabaré. Új műsorral. Olcsó helyarakkal.

Heyman Szinkör

kedd, szerda, csütörtök

olcsó helyarok

Békeffy-kabaré nevelő estei

Jegyek 20-100 lelig

Jegyek kaphatók

a Heyman Szinkör pénztáránál

Holnap kezdődik
Békeffy-kabaré
Heyman Szinkörben

MOZI

A DORIAN-FILMSZÍNHÁZ MÜSORA:

Hétfő: „Álsemérem“. Négy történet egy nőorvos naplójából. Csak felnőtteknek!

Kedd: „Szappan buborék“. Mary Pickford-dal és két ő vigjáték.

Szedra: „Szappan buborék“.

APOLLÓ MOZGÓ MÜSORA:

Hétfő: **Fekete madár**. 7 felv. Lon Chaney. Ezen kívül egy kitűnő **Malec** vigjáték megy.

Kedd, szerda, csütörtök: Kettős műsor: **Mai nők**. Dráma 7 felv. és: **Jönnék a huszárok!** Vigjáték 7 felv. Georg Alexander, Elga Brink, Jacob Tiedke, Paul Heidemann.

Péntek: **Yasmina**. 8 felv. Hugette Duflos és Léon Mathot.

Szombat: **Yasmina**. 8 felv. Hugette Duflos és Léon Mathot.

Vasárnap d. e. Szenzációs matiné.

Vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9 órákor: **Yasmina**. 8 felv. Hugette Duflos, Léon Mathot.

— **Fekete madár**. Ma utoljára nyújt módot az Apollómozgó a nagyközönségnek arra, hogy Lon Chaney fenomenális filmjét: „A fekete madarat“ megtekinthesse. — Oly művészi teljesítmény Lon Chaney legújabb munkája, amilyenben ritkán van alkalomunk gyönyörködni. A dráma komoly, megrázóan naturalis sujtet-je, a kidolgozás precizitása és mindenek fölött: Lon Chaney utólréhetetlen, egyedülálló játéka felejthetetlen emlékeket hagy a nézőben.

— **Kettős műsor az Apollómozgóban**: Keddén kezd meg az Apolló mozgó a **Mai nők** c. 7 felvonásos szenzációs dráma és **Jönnék a huszárok!** 7 felv. vigjáték vetítését. — Mindkét film a legkitűnőbb rendezők és színészek alkotása s a legnagyobb érdeklődésre kell számot tartson.

Jégszekerények

nagy választékban legolcsóbban kaphatók **BEUN** vaskereskedőnél Avram Iancu (Kossuth)-utca 3. szám. 3604

Gyermekzoknik, gyermektrikók, harisnyák

nagy választékban és olcsó árban

Szenszki Miklósnál

Sas-passage 2884

Piati Sándornál

Klobusitzky-ház harisnya és fehérneműek legolcsóbban.

Mi újság?

A lei ma Zürichben: 313.—

BUKAREST 313.—

Zürichi nyújtás

BERLIN	—	—	—	—	12320	—
NEW-YORK	—	—	—	—	51993	75
LONDON	—	—	—	—	2524	50
PARIS	—	—	—	—	2035	50
MILANO	—	—	—	—	2835	—
BUDAPEST	—	—	—	—	9065	—
PRAGA	—	—	—	—	1540	—
BECS	—	—	—	—	7315	—

Váradí árfolyamok

1927. május 23.

	Pénz	Áru
Pengő	29' —	29'20
Dollár	166' —	167' —
Cseh korona	4'30	4'95
Svájci frank	32'05	32'20
Osztrák shilling	23'40	23'60
Francia frank	6'50	6'60
Angol font	810' —	815' —
Olasz lira	9'15	9'15

? JAZMINA ?

* **Uj hivatalos órák a rendőrségen.** A rendőrprefektúra hivatalosan közli, hogy a holnapi naptól kezdve a hivatalos órák egyfolytában reggel nyolc órától délután két óráig tartanak. Délután csak kivételesen csütörtökön van hivatal öt és nyolc óra között.

Derű, mosoly, kacagás

Békeffy-kabaré

* **George A. Petre szerzői estje.** A nagyváradi román közönségnek egy felkes csoportja ünnepelte szombaton George A. Petre-t, a fiatal költőt, aki a színházban szerzői estét rendezett. George A. Petre-t, a modern román líra legtehetségesebb reprezentánsai közé számítja a komoly irodalmi kritika, érthető volt tehát az a meleg, bensőséges ünneplés, amiben hallgatósága részesítette. Bota György tankerületi főigazgató igen szellemes előadásban konferálta be a fiatal költőt, akinek verseiből Dorina Doicescu, Elvira Popa, Maria Negru kisasszonyok, továbbá Aurel Dinu, V. Ardeleanu és L. Josifescu urak, interpretálták a legszebbeket. Hatalmas ováció fogadta a fiatal költőt, aki maga is felolvasott verseiből néhányat.

Nagy Endre egyetlen konferánsz estéje ma hétfőn este 9 órákor a Kath. Körben.

* **A váradí jogászotthon felavatása.** Szerdán, május 25-én délelőtt fél 12 órákor avatják fel a nagyváradi jogakadémiai hallgatók új otthonát (Camin) a Carmen Sylva (v. Schlauch)-tér 26. számú épületben.

LON CHANEY
LON CHANEY
LON CHANEY
LON CHANEY
az Apolló mozgóban

* **A Gojdu lyceum iskola bizottsága** vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlést dr. Lazar Aurél elnöke alatt. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta a beérkezett jelentéseket és zárszámadásokat, megadta a felmentvényt és jóváhagyta az ezidei költségeloirányzatot. Elhatározta az iskolabizottság, hogy a volt római kath. papnővelde épületét internátus céljaira megveszi. Az internátus-alaphoz dr. Lazar Aurél 10000 lei adománnyal járult. Kegelelttel emlékezett meg a közgyűlés Bielik Imre püspök elhunytáról, majd elismerését és köszönetét fejezte ki Nes Tivadarnak, a Gojdu lyceum igazgatójának, az intézet mintaszerű vezetéséért és Pop János internátusi vezetőnek, a vidéki tanulók ellátásáért. Végül a tiszlujtást ejtették meg. Elnök lett ismét Lazar Aurél, bizottsági tagok A. Negulescu, Megyeri Ferenc és Augustin Chirila.

? JAZMINA ?

Kedd, szerda, csütörtök
este fél 10 órákor

Békeffy-kabaré

Heyman Szinkörben

* **Felakasztotta magát egy váltóőr.** Fugyivásárhely határában egy fára akasztva, holtn találták Kós Mihály 59 éves váltóőr. Kós Mihály nyakára egy iştiráng feszült, ezzel követte el a szerencsétlen ember az öngyilkosságot. A csendőrség kétségtelenül megállapította, hogy a váltóőr önkézzel vetett véget életének, s bűntény nem forog fenn. Kós Mihály már régebb idő óta hangoztatta, hogy megválk boldogtalanságának a világától. Nagy szegénységben élt, pedig valamikor jobb napokat is látott, vagyonos szüleitől házat, földet örökölt, de mindez elszórt, elpusztult. Azóta tengett-lengett Kós Mihály, míg ma éjjel valahonnan egy iştirángot szerzett magának és bucsút mondott a sok földi szenvedésnek.

? JAZMINA ?

Wallerstein butorok

legszebbek, legjobbak
nagy választék

3644—3

Bünt követ el,
ha nem nézi meg
LON CHANEY-t
a Fekete madár
szerepében
Az Apolló mozgóban

Wallerstein butorok

modernnek, megbízhatók,
szolidak

? JAZMINA ?

Textil és konfekció

eladására bevezetett **ügynökök**
magas jutalék s nagy jövedelem mellett **felvétetnek.**
Lukács & Co. a színház mögött.

Színház

Hétfő műsor

Hétfő este fél 9 órákor: Marika vigjáték, Táray Ferenc, a budapesti Belvárosi színház művésze vendégfelléptével. Utolsó előtti A bérlet.

Kedd este fél 9 órákor: Ismeretlen katona, dráma. Bemutató (B). Táray Ferenc vendégfelléptével.

Szerda este fél 9 órákor: Ismeretlen katona. (C). Táray Ferenc vendégfelléptével.

Csütörtök délután fél 4 órákor: Marica grófnő.

Csütörtök este fél 9 órákor: Vén bakancsos és fia a huszár, Szentgyörgyi István vendégfelléptével. Utolsó A bérlet.

Péntek este: Román előadás.

Szombat délután fél 4 órákor: Piros bugyeláris.

Szombat este fél 9 órákor: Nem nőülök. Harmath Jolán, az aradi színház tagja vendégfelléptével.

Vasárnap délután fél 3 órákor: Zsványkirály.

Vasárnap délután 5 órákor: A király.

Vasárnap este: Román előadás.

— **Ma este Marika, Táray Ferenc, a budapesti Belvárosi színház művésze vendégfelléptével.** Kivételesen forró színházi est lesz a mai, mert a Marika vigjátékban Orbán szerepét Táray Ferenc fogja kivételes művészi képességgel vendégként eljátszani. A vendégművészen kívül Gál Piri, Szendrey Józsa, míg a férfiak közül Horváth, Tompos, Kornai és Kertész játsszák a darab főbb szerepeit. A darab A bérletben megy.

— **Marica grófnő, mérsékelt helyárrakkal.** Csütörtökön délután fél 4 órákor újra a jubiláris előadást tülhaladott: Marica grófnő bájos, énekes operett lesz műsoron Zöldhelyi Annával a címszerepben.

— **Vén bakancsos és fia a huszár, Szentgyörgyi István vendégfelléptével.** Csütörtökön este megint gyönyörködni fog a közönség a magyar színeszet kiváló apostola, Szentgyörgyi István vendégjátékában. A Vén bakancsos és fia a huszár című dalos és táncos népszínmű lesz műsoron, amely darab két év óta nem került előadásra a váradí színpadon.

Várad kereskedelmének és iparának bajai

Hogyan lehetne segíteni rajtuk és hogyan lehetne a hiteléletet megszervezni?

Ez a hosszú cím Negulescu Athanáz nyugalmazott ezredes, kereskedelmi kamarai elnök előadását jelzi, amelyet szombaton délután tartott az Unio-Clubban, a várad gazdasági élet legismertebb reprezentánsai előtt.

Bevezetesképen Szőke Sándor igazgató üdvözölte az illusztris előadót.

Negulescu elnök először Nagyvárad gazdasági múltjáról beszélt. Földrajzi fekvése kézzelfogható vezető szerepre predesztinálta ezt a várost, amelynek gazdasági jelentőségét már a rómaiak belátták, kétezer évvel ezelőtt. A város mostani gazdasági-földrajzi helyzetéről beszélve, megemlíti Negulescu elnök a híres — és már szállóigévé vált — formulát: Nagyvárad szárazföldi kikötő. A jövő gazdasági perspektívájának megrajzolása közben megjegyzi Negulescu elnök, hogy bár ő katona volt, mégis mondhatja, hogy

Európa egyszer végre jól fog lakni a „győztes” és „legyőzött” fogalmakkal és minden nép igyekezni fog békésen együtt dolgozni a másikkal.

Ezután az industrializáció szükségességét fejtegeti Negulescu elnök, majd átter előadásának legfontosabb részére: a hitelkérdésre. Elnézést kér a bankigazgatóktól, hogy épen az ő klubjukban tesz olyan megjegyzéseket, amelyek nekik nem lesznek nyűkre, azonban neki, mint a kereskedelmi és iparkamar képviselőjének elsősorban a kereskedelem és ipar szempontjaira kell figyelemmel lennie. Az iparnak és kereskedelemnek elsősorban hitelre, azután arra van szüksége, hogy a lakosoknak meglegyen a kellő vásárlóereje. A háború után való gazdasági tünetek leírásában erősen kritizálja Negulescu elnök a bankokat, amelyek, ahelyett, hogy megmaradtak volna eredeti hiva-

tásuknál: a hitelnyújtásnál, maguk is beálltak iparosnak és kereskedőnek, — amivel sokat ártottak. Párhuzamot vonva az Öregát és Erdély bankjai között, rámutat Negulescu elnök arra, hogy

a kolozsvári bankok 1925-ben hatszor olyan nagy viaszle-

Több napos tartózkodása után tegnap tért vissza Bukarestből Tulbure György polgármester, ahová Benedek Aladár a pénzügyi osztály főnökevel együtt rendkívül fontos városi ügyek szolgálták.

Utjának eredményéről az Estilap munkatársának a következőket mondotta a polgármester:

— Bukaresti tartózkodásom alatt több fontos városi ügyben jártam el a belügy- és hadügyminisztériumban. Utazásom főcélja természetesen a város költségvetésének; jobban mondva az 1926. évi és 1927. évi költségvetések jóváhagyása volt. A költségvetésekre nézve a legfőbb közigazgatási tanács nem döntött. Nem döntött pedig azért, mert az 1926. évi költségvetésen eszközölt módosítások állítólag későn érkeztek oda. Ugyanis a múlt évi költségvetés jóváhagyásának utolsó napja április 30. volt. A városi tanács ezt a módosított költségvetést még április 20-án fölterjesztette. Bár külön kurir vitte föl a módosított költségvetést Bukarestbe — tehát nem késtünk — ennek dacára a belügyminisztériumban azt csak huszonnyolcadikán kapták meg, ahonnan huszonkilencedikén tették át a legfőbb közigazgatási tanácshoz. Itt azonban csak harmincadikán iktatták az aktát és nem is intézték el, hanem

rávezették, hogy elkészt.

Emiatt azután most már azt a megoldást kellett választanunk, hogy az 1926. évi módosított költségvetést vesszük az 1927. évi költségvetésbe. Ilyenformán az

mitőlási hitelt kaptak a Banca Nationalától, mint a nagyváradiai.

„Mindent el kell követni — mondotta Negulescu elnök — hogy a jegybank központjának vezető urait meggyőzzük arról, hogy bennünket, nagyváradiakat a többi várossal egyenlő elbánásban részesítsenek, nekünk nagyobb viaszlezámitólási hitelt nyújtssanak.” Rámutat ezután Negulescu elnök arra, hogy a politikát, az érzelmi szempontokat el kell választani a közgazdaságtól. Meg kell nyerni Bukarest bizalmát. Azután pár szóval kifejti a kereskedelmi és iparkamara program-

ját a város gazdasági életének fejlesztésére: vámszabadraktár, árumintavásár, vámiroda és hasonló komoly intézmények vannak tervbe véve.

A mindvégig érdekfeszítő előadást tetszéssel fogadta a hallgatóság és Moskovits József dr. mondott köszönetet az Unio-Club nevében az előadónak, aki — mint Moskovits dr. mondotta — így bele élte magát a mi viszonyainkba.

Egyébként mindezekről a kérdésekről az Unio-Club legközelebb nyilvános vitát rendez.

Ujra kell tárgyalni a város költségvetését

Tulbure polgármester nyilatkozik bukaresti utjáról

1927. éves költségvetést még a héten az állandó választmány elé terjesztem és azt a nagytanács június első napjaiban megegyezően le fogja tárgyalni.

— Másik fontos ügy volt

a kaszárnyák házbérének

az elintézése, a hadügyminisztériumban már számítottak rá, hogy fölerkezünk és ők maguk a 914 évi bér tízszeresét ajánlották föl és mint mondták, ennek a bérösszegnek a megfizetésére utasítást is küldtek az itteni parancsnokságnak. Ez az összeg körülbelül 3 millió többletnek felel meg.

— A tanács egy havi gratifikációt szavazott meg a tisztviselők részére. Mint ismeretes én — alkalmazkodva a miniszter korábbi intézkedéséhez — csak harminc százalékot utaltam ki. Most engedélyt kértem a további hetven százalék kifizetésére, a minisztérium azonban a kérést nem teljesítette s így

a tisztviselők nem kapják ki a megszavazott karácsonyi segély hátralevő részét,

a nyugdíjasok pedig egyáltalán nem kapnak semmit karácsonyi segély címén.

Tegnap kezdődött a várad görög-keleti egyházmegye közgyűlése

A nagyvárad görög keleti egyház életében jelentős nap a tegnapi. Ekkor nyílt meg ugyanis ez egyházmegyei közgyűlés, — az első, amelyet az új és egységes egyházi törvény értelmében hívtak össze. Eddig ugyanis a Saguna-féle egyházszervezeti szabályzat utasításai voltak az irányadók az erdélyi görög keleti egyházban. Két évvel ezelőtt azonban a parlament megalkotta a görög keleti egyház egységesítéséről szóló törvényt és most már háromévenként ül össze az egyházmegyei közgyűlés, az eddigi szinodus utóda.

A közgyűlésre csaknem mind a hatvan (negyven vi-

lági és husz egyházi) tag eljött.

Tegnap délelőtt a görög keleti székesegyházban istentisztelet vezette be az ünnepséget. Cioragariu püspök mondott beszédet, amelyben elbucszott a régi, Saguna-féle szervezettől és ismértette az új törvény jelentőségét.

Délután kezdődött a tulajdonképeni közgyűlés, amelyen Cioragariu püspök elnökölt. A mandátumok igazolására kiküldött bizottság beszámolt munkájáról, aztán megalakultak a bizottságok és megválasztották a tisztikart (birou).

Ma délelőtt 11 órakor folytatták a közgyűlést, amelyen a bizottságok számoltak be munkájukról és különböző szervezeti ügyekről.

Világhírű angol motorkerékpárok megérkeztek

Douglas James Matchles

gyártmányuak részlete is kaphatók

Andriska és Rosenbaum

Ferdinand király-ut 11. szám
Telefon: 9-70

? JAZMINA ?

Naponta 200 polgárt idéznek be a népszámlálási lap kijavítására

A népszámlálási adatokat összegyűjtő bizottság szombaton megkezdte azoknak a beidézését, akik a bizottság véleménye szerint hibásan töltötték ki a népszámlálási lapokat.

Szombat és vasárnap több mint ezer idézést kézbesítettek ki s ma reggel százával várakoztak a beidézett felek a városháza első emeleti harminckét számú szobája előtt, ahol D. Radu városi tisztviselő végzi a beidézett felek kihallgatását és a téves adatok kijavítását.

A legfőbb polgárt azért idézték be, mert román állampolgárságát nem igazolta. Eppen ezért ajánla-

tos, hogy azok, akik idézést kaptak, feltétlenül vigyék magukkal állampolgársági bizonyítványukat.

A bizottság tagjai egyetlen felszólításon kívül nem fűszereznek a bejegyzett adatok kijavítását, figyelmeztetik is illető a szerintiük téves bejegyzésre, s aki ragaszkodik eredeti nyilatkozatához, annak ívét változatlanul csatolják az elintézett lapokhoz.

Ertesítésünk szerint a bizottság minden nap este nyolc óráig lesz permanenciában és reméli, hogy naponként kétszáz féllal fog végezni, úgy, hogy a hét végére befejeződik a népszámlálási adatok ellenőrzése.

Nyaralótelep Petrószon, a havasok alatt!!

Június 1-től szeptember 15-ig szép hegyes vidéken, napi 250 lei, 4-szeri étkezéssel, gyermekek 12 éves korig 15% engedményt kapnak. Villanyvilágítás, tennispálya és ujonnan épített uszoda és rádió zene áll rendelkezésére. Egy és két szobás lakások konyhával is kiadók. Ertekezhetni lehet

Sebő Sándor Petroasa (Jud. Bihor, Pl. Vascu) vagy helyben: Hajdu Hugónál, »Csillag« gyógyszertár és Sipos és Reich papírkereskedés, Mária királyné-tér 3649

SZALAGCSIPKÉVEL diszített függöny, zsebkendő és keztyűtartók, színes himzésű kerti felszerelés, raffiából himzett szőnyeg, himzett ruha és kalapdiszkek, könnyen készíthető lenge modern stílusú tüllvitrázsok, horgolt zsebkendőszéleket, gyapjú himzésű matyó-párnák, vertesipkeszerű asztalterítők mintáját találja a Tündérújjak májusi számában 60 leiert. Kapható a Hegedűs Hirlapirodában. 828-3

Szülők! Hivatalnokok!

Tusnádfürdőn

juniusban újból megnyílik a **gyermek és leányotthon**

Pensió elsőrendű négyszeri élkezővel napi 250 lei. Tiszteviselőknak 10% engedmény. Gyermekeket 6 évtől kísérő nélkül felvesszük. Elő és utószében árengedmény. Póvebbet június 8-ig minden szerdán, szombaton és vasárnap d. u. 6-tól 8-ig. Oradea, Str. Gen. Moşoiu 4 a, azontul Leányotthon Baia-Tusnad.

Kérjen prospektus!

Ruhákat
fest, tisztí

Gallérokat
legszebben mos,
vasal

Szabó László

Take Ionescu (Körös-utca 1.
Főp. Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand

Kerékpárt

alkatreszeket vásároljon

CYCL. COMMERCE-nél

Bul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut
25. szám 3592

Olcsó áruk, kedvező feltételek

Elsőrendű kivitelben
saját hozott anyagból
készít
uri ruhákat

TÓBIÁS

Str. Victoriei
(Kolosvári-utca
91.

jutányos árban

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állástkeresőknek 50% engedmény. »Cim a kiadóban« jelzésére külön 10 lej fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló kis számot és kérezőskódcsinél hivatkozzanak arra

LAKÁS

TÖBB csinos egy éjszakai butorozot szoba, központban azonnali világitás, kiszolgálással együtt, havin 1500 leiert kiadó. Póvebbet »Metropol« szálloda portásánál.

BUTOROZOTT szoba, utcai-fürdőszoba, használat, magányos ur részére kiadó. Balla, Károly herceg (Szilágyi-Dezső) utca 29. 842

KERESEK június elsejére butorozott szobát, jobb úri családnál, esetleg teljes ellátással. Cim a kiadóban. 853

UJONNAN épült szoba, konyha, speiz, előszobával kiadó. Tudor Vladimirescu (Magyar) utca 7.

ADÁS-VÉTEL

ELŐSZOBA szekrény, három ajtó, fehér, olcsón eladó. Astra (Gilyányi) utca 8. emelet. 845

Perzsaszőnyegek

legfinomabb külföldi fonalak szőnyegek készítéséhez

Selyem fonál kgr. 600 lei
Imperial fonál fényes kgr. 500 lei
Vastag 4 szál fonál kgr. 480 lei
Lestővő finom kgr. 500 lei
Felvető angol cejna kgr. 340 lei
Selyem felvető „...” 550 lei

Legelőcsőbb
bevásárlási forrás!

Székely-nél

Pictor Grigorescu-utca 4. szám 2383

ELADÓ 1 db. 12 szárnyú és 1 db. 8 szárnyú új ablak felvasalva. Topsál, Str. Averescu. 3606

AKTATASKAT, bőröndöt legelőcsőbben vásárolhat, Bőráruipar R. T. gyári lerakataiban. Ferdinand király (Rákóczi) ut 5. 3202 2

JÓ állapotban levő kertisékeket, asztalokat megvételre keres a Temesvári Söraktár, Saguna (Kapucinus) utca 1. 852

SZALONGARNITURA egészen jó állapotban eladó. Akadémia-u. 1. szám.

RÉZ gyermekágy eladó. Avram Jancu (Kossuth) utca 8. I. em. Hajnal. 850

KÉT háromszobás magánházat, lehet lehetőleg Olasz részén AZONNALRA BÉRBE keresek TOPSÁL, str. Averescu. 3606

Művész perzsaszőnyegek szövött gobelének, valódi külföldi fonalak, minták, szövőkellékek, szőnyegjavítás, tisztítás, állandó tanfolyamok

Schulhof Emil-nél

Orient szövőművészeti iskola
Ep. Ciorogari (Uri)-utca 14.
Premontrei gimnázium.

ALKALMAZÁS

EGY jó munkás borbélysegéd, ki jól tud női haját vágni, beléphet azonnal, Putnik, Traian (Széchenyi) tér. 851

ABSOLUT perfekt román-magyar levelező (nő), ki magvar gyors és gépiró, adja be ajánlatát „Jövő” jelígre a Hegedűs Hirlapirodába. 839

KÜLÖNFÉLÉK

KÖLCSÖNT 20—24 százalékra, ingatlanra bárkinek sürgősen folyósítunk. „Ardeal”, főposta mellett. 829

NEM kell nagyon messze menni csak Horváthnéhoz menjünk bort inni. Tace Ionescu (Körös) utca 14. 3491

KIADÓ nagy pincehelyiség, padozott, raktárnak, műhelynek alkalmas. Tace Ionescu (Körös) utca 17. szám. 817

ÜZLETHELYISÉG kiadó! Részteltekben vagy egészben, Mosoiu tábornok (Mezey Mihály) utca 4. az ipartestület házában.

ELVESZETT szombat este a színháztól Andrei Muresanu (Szigligeti) utcáig egy lorgnyon, hosszú arany láncsal. Becsületes megtaláló vagy nyomra vezető jutalomban részesül. Megtaláló szolgáltatassa be városháza I. em. 23-b. sz. szobába vagy a színházi irodába délelőtt 9—12-ig vagy délután 4—6-ig esetleg este.

ALDOZO képet nagy árengedménnyel készít Dajkovitos műterem, Sás-palota. 854

Butorok

tulhalmozott raktár miatt

óriási árcsökkentéssel 3479

Complett bálók 14.000, Telehálók 20.000 leitől a legjobb minőségben, vételkényszer nélkül megtekinthető

Steinernél

Avram Iancu (Kossuth-utca Sas-palota pincéjében.

Jugoszláviába utazunk

Ha Jugoszláviába lüldőre utazik, ke dvezményes vizum van, ha bármelyik Jugoszláviai városban 14 napig tartózkodik, a vasuti jegyet csak oda fizeti, onnan az utazás díjtalan. — Részleteket meg tudhat a Hegedűs Hirlapirodában

Utazunk Jugoszláviába

Bőrgarnitúrák

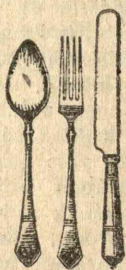
hencserek, rugányos matraccok, hajlított garnitúrák kaphatók és jutányos árban megrendelhetők

Kovács

kárpitosnál
Aleca Romei (Deák F.-utca) 1.

Festékek, padlólackok, zománcfestékek, parkettkefék, felporolók stb. legelőcsőbben

STERN S. ENDRE-cég
Nic. Iorga (Zöldfa)-u. 10. 3540-1

Alpaca kanál vagy villa 30.—, kávéskanál 20.— lei.

Ezüst faon kanál v. villa 50.—, patent kés 70.— lei.

„RECORD” extra nehézfőzőedények.

Épület és butorvasalások

leszállított árakban

STERN vaskereskedő

Mihai Viteazul (Nagyipiac)-tér 2.
Telefon: 8-92

3400

Olcsó házhelyek

A város különböző részein, kedvező fizetési feltételekkel kaphatók. Értekezni

Topsálnál

Averescu-utca (a Bul. Regele Ferdinand és a Pereces-utcat összekötő új utca.)

3606

Sonnenfeld Adolf st. Oradea

3
ÚJ FÜZET
JELENT MEG

az

ULLSTEIN

SONDERHEFT SOROZATBAN

Wiener Küche (ihre Geheimnisse in 100 Rezepten) 35 lei
Das essen die Kinder so gern (100 gyermek étel recept) 35 lei
Servieren, Tranchieren, Anrichten — — — — — 35 lei

Kapható a Hegedűs Hirlapirodában